

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž

Miserikordias Domini.

Jana 10, 12—16.

Tón Knjes je mój pastyr, tak swjaty spěwać w snatym 23. psalmje spěwa. Snamjo měra nam psched woczi stupi a myšle měra so sběhaju w našich wutrobach, hdyž tele słowa słyschimy, kotrež kaž njebjelske hłósny, kaž postrowjenja i wěczneje domisny kłincza a naš se šwětnje hary do čizeho doła sbóžneho měra a pokoja pschešadžeja, hdyž tón Knjes sam swoje wozny paše na selenych kufach swojeho raju a je našycuje se słowami wěczneho žiwjenja. Jako wotmolwjenje na swjate spěwarjowe słowo słyschimy i Jesušoweho rta w sczenju swjateho Jana: ja sym tón dobry pastyr. Haj

Jesuš je tón dobry pastyr,
to spósnajemy 1. na jeho pastyrskéj šwěrnosći,
2. na jeho pastyrskéj mudrosći
a 3. na jeho pastyrskéj mozy.

1. „Ja sym tón dobry pastyr; tón dobry pastyr wostaji swoje žiwjenje sa wozny. Najaty pak a kiž pastyr njeje, a tež wozny jeho nejšu, hdyž widži, so wjelk dze, dha wopusčezi wón wozny a čeknje; a wjelk spopadže a rozprošči wozny.“ W paradisu čłowjek derje šthowany pschewasche, kaž womezicža. Ale ta womezicža šebi pomysłiwšči, so je swonka paradisa lěpscha pastwa, plót Božeje wole pschelama a wokolo bludžesche w kraju, hdyž jej wjelki a druge strachi hrozachu. Zyle čłowjestwo běšche kaž wopusčezene stadlo. Duž džesche Bóh: Hlaj,

ja chzu sam swojeho stadla hladacž, a chzu jo pytačž; kaž pastyr swoje wozny pyta, hdyž pschi swojim stadle je, hdyž šu sabludžene. A Boži syn pschińdže na semju, so by pytał, šhtož šhubjene je. Ja sym tón dobry pastyr, tak džesche a po tym čzinješche: Džeczi wón požohnowa a jehnjatka wsá na swojej ruzy, rozprošchene wozny šhromadži a wuczownikow powoła a jich w lubosći stowaršči, wjelkej, šeršče teho šwěta, jeho rubjenstwo wutorha a jatych wodžesche k frejocze tych džeczi Božich; wozny, kotrež sa nim džechu, na selenych kufach swojeho wobsbožazeho słowa pašesche a k čerstwym wodam, k žórlam wopravdžiteho žiwjenja wjedžesche; škóncnje pak šwoje žiwjenje sa wozny wostaji a psches swuju šmjercž jich wumóže: tón dobry pastyr wostaji swoje žiwjenje sa wozny:

Wopomimy, tak so šchtrafa džiwnje wjerczi,
womzow dla pschińdže dobry pastyr k šmjerczi,
Knjes swoje kublo na wottrocžka šadži,
So pschińdže k hnadži!

Kajka to pastyrška šwěrnosć! Šhto je wschitka šwěrnosć profetow a kralow, měšchnikow a jawoštolow a šwědkow stareho a noweho čaša w zyrkwi, šchuli a domje pornjo tutej pastyrskéj šwěrnosći Jesušowej? Kaž wjele jich je a běšche, kotřiž šu pastyršku službu na šo wsali, wóni šu najprjedy, kaž swjaty Jan, na Jesušowej pastyrskéj wutrobje wotpočowali, wóni wschitzy běchu wozny jeho pastwy prjedy hacž šu šo pastyrjo ščinili; wóni šu, kaž Petr, jeho lubo měli a šu, kaž wón, tu pschitasnju dostali a dopjelnili: paš moje wozny, paš moje jehnata! Ja sym tón dobry pastyr, tak praji Jesuš, pokazuju na šwój

šchiz, hdyž so sa womzy woprue, pokasujo na žiwjenje swojich wěrjaznych, w kotrych žiwjenju je so tak husto jako tón dobry pastyr wupokasał, pokasujo na šhonjenje Božich džeczi po zntej semi, kiž wschitke jenohłobnje wusnawaju:

Jako womzka Jesuša bym ja polna mješela;

Wón, mój pašyr, sa mnu thodzi, mje na strowej past-
mje wodži;

Wón mje snaje, lubuje a mje s mjenom mjenuje.

2. Haj wón mje snaje. Tón dobry pastyr wostaji swoje žiwjenje sa womzy — kajka pastyrška šwerność! Tón dobry pastyr snaje swoje womzy — kajka pastyrška nudrość!

„Ja bym tón dobry pastyr a snaju swoje womzy a wone mje snaju, kaž mje Wótz snaje a tež ja snaju Wótza.“ Njedyrbimy so bojecz psched jeho wokom, kiž wschitko widži? Wón snaje našche myšle s daloka! Wón wě, hač so našche wutrobny polne žedzenja sa sbojom a sa šbóžnošču abo polne nječistych myšlow, semskich starosežow, šwětnych žadosežow. Duž prózujmy so, so bychmy piched nim wob-
stacz móhli. Wón naš snaje! kať trošhtapolne pak to tež je. Wón derje wě, kajke šłabe stworjenja bym. Wón snaje našche byšy, našche idychjenja. Wón wě, kať bym smyšleni, hdyž tež zny šwět naš pschepónaje. Wón snaje našch šchiz, našche staroseče. Kať wažne to je, so wón to wschitko snaje. Pschetoz nětk wón tež pomha se swojej radu a hnadu. A jeho womzy tež jeho snaju. Jeho wěr-
jazny šlyšcha jeho hłob šriedža w harje teho šwěta, woni spónajaja jeho myšle w čžemnosčzi spytowanja, woni čžuja jeho pastyrški kiz, hdyž jich něšto čžěžkeho potrechi, a so k njemu dowěrja, woni teho šnjesa wschědnje w modlitwe pytaja a namakaja a mozy wěčneho žiwjenja w jeho šlowje a sakramencze šačuwaju. Woni jeho snaja! Kať Wótz byna a byn Wótza snaje, kať pastyr šladlo snaje, a kať šladlo pastyrja snaje. Za wěštošč: tón dobry pastyr mje snaje je sa naš žórlto mozy we wschědnym bėdženju a hwěda trošhtu w nozy žaloseče a šłaka, na kotruž šmemy so šaložicž, hdyž wschitko šahinje. —

3. Jesuš je tón dobry pastyr, to spónajemy tež na jeho pastyrškej mozy. Tón šnjese praji: „A ja mam hiščeže druge womzy, te nješbu s teje woměžernje. A te šame dyrbju ja tež pschiwješč a wone budža mój hłob šlyšhecž a budže jene šladlo a jedyn pastyr.“

Tať doľho hač hiščeže w ništosčzi žimny bėiče, je tón šnjese jenož k šhubjenym womzam s šraelskeje kžže pšblany byl; tón horjestanjeny šnjese pak, kiž rjetnje: mi je data wschitka mōz w nješbščach a na semi, je šwojim wučomnikam pschikasał: džicže po wschěm šwěče. Pschiwješč budže wschitke narody, wschitkich wōhanow, kotřiz hiščeže w čžemnosčzi a pod šłodkom teje šmjercze šedža. Teho dla w swojich wěrjaznych luboseč k mišionštwu šbudži a pšblow wěry won ščzele, kotřiz se šahorjenej wutrobu pschikasnju swojeho nješbšeho krala dopjelnuja: wučžče wschitkich ludži. —

Haj wón ma hiščeže druge womzy, te nješbu s teje woměžernje, te šame dyrbi tež pschiwješč. Pschiwješč čže wón tež tyč, kotřiz šu so drje jako šcheseženjo narodžili a wotčahugli, kotřiz šu so pak w pōhanškej nješwěrje a w pōhanškich hrěchach šašo wot njeho šhubiti a a kotřiz mēnja, so šu, doľež šwonkownje k žyrtwi šlusheja, hiščeže šlawy šhryštufoweho šladla, runjež pizu sa dušchu na druhich pastwach pytaju hač na tyč, kotřez je tón

dobry pastyr sa šwoje šladlo wušwolil. Teho dla je wón šlužbu wostaji, kotraž to šjednanje předuje, a w žyrtwi šwojemu pastyrškemu hłobšej šlyšhecž darwa a žaloseč a wješeloseč, čžežke a dobre čžašy, krutošč a miłoseč naložuje. so by šabludžene womzy k šwojemu šladlu šašo pschiwjedł.

A budže jene šladlo a jedyn pastyr. Kaťke to šlubjenje, nješrošnymlive drje, hdyž na roštorhjene šlawy šchesežanškeje žyrtwje, na nješjednotu w nješ hladamy. A tola, wschitke jeho šlubjenja šu haj a hameň, kať tež tole šlubjenje. Sa to nam tež jeho pastyrška mōz rukuje, s kotřez wón wschitko pschewinje. Junu, hdyž tež nětk hiščeže daloka leži, pschidže čžaš, w kotrymž so budža wschitke kolena šhibowacž psched nim a wschitke jazyki pō-
šnacž, so Jesuš šhryštuf tón šnjese je k čžesčzi Boha teho Wótza.

Jene šladlo šhryštufka! o kať budže semja tebi

Na tym ranju teho dnja! Njedaj čžejōdka šnyšlacž šebi.

Šlawaj, šstupaj do šwětkla: Jesuš džerži šlubjenja.

Šamjen.

R. w. B.

Lutherowe šlowa k šedmej kašni.

(S jeho špišow šestajał J. Kapleč, f.)

„Ty njedyrbišch kradnyčž.“

Nětko pschidže, so njedyrbimy šwojeho bližšeho na čžašnym kuble ranicž. Pschetoz po jeho wōšobje a jeho mandželštwje je čžašne kuble to najbližšche. Do čže Wōh tón šnjese tež šakitowacž a pschikaja, so nješby ničto bližšemu to, šštož je jeho, wotkamał. Pschetoz kradnyčž ničto druge nješčka hač drugeho kuble s nješprawdošču k šebi čžahnyčž.

Tu pak šu namaka, kať čžežke je, dobre škutki po Božej kašni čžinicž. Pschetoz kelko jebanja je w nětežišchim čžašu na šwěče! Na to kōždy we wschěch domach a na wschěch hašach škorži. Taj-
teho jeno porědko nadeidžesch, kiž nješby paducha sa nadrami wōšyl. Pschetoz tale kašeni njewojuje jeno pschecžimo paduchštwu a rubježništwu, hdyž někomu jeho kuble šlawnje a s mozy pschecžimo jeho woli wōšnu a hdyž jedyn druhemu něšto kradnje bjes jeho wjedjenja, ale tež pschecžimo wschemu pschifrotičenju, kotřez šnawo jedyn druhemu w čžašnym kuble nacžini, jako šu: nahrabnoseč, lichowništwu, šačahowanje, wopacžnu tworw, wopacžnu mēru, wopacžne punty trjebacž, šašluženu mšdu šadžeržecž, winu šapřecž, šhwatačž so wobohacžicž.

Njedyrbišch pak mēnicž, so to jeno rēka kradnyčž, hdyž šwo-
jemu bližšemu to, šštož jeho je, wuwjedžesch, ale hdyž widžišch, so twōj bližšchi nušu abo hłodu trada abo je lačny, žanteje ho-
špodu, žanyč čžrijow a drašty nima, a ty jenu nješpomhašch, potom runje kať kradnjesch kať něčto, kiž druhemu pjenješ s jeho mōšchicžki abo s jeho kaščeža kradnje. Pschetoz ty šu jenu winošt w nušu pomhačž. Pschetoz twōje kuble twōje nješbu. Ty šu jenož šastojnik na nješ postajeny, so by je wudželk tym, kotřiz je potrehabaja. Šohodla tež čži do wulkeho šapiška, w kotrymž paduščhi šapišani šteja, šlyšheja, kiž kuble maja a tym njeda-
maja, kotřiz je potrehabaja, so wo potrebnosčzi šwojich bližšich nještaraja.

Tale kašeni ma potajkim škutk, tón rēka na šerbsžy: miłoseč. Šuton škutk je, so je kōždy šwolny, je šwojim kublom pomhačž a šlužicž.

Hdyž pak widžišch šchesečžijana nušu tradačž, potom wjedž, so šhryštuf nušu trada a twōju pomoz trjeba. Šotajkim je wěšte, hdyž šłudemu šchesečžijanej kōschlu, šabat, haj tež šchlenžu šym-
neje wody dašch, šu ty to šhryštufkej dał.

Č tejele kašnje nětko jašnje pōsnujesech, kaš dyrbja šo wschitke škutki we wěre jtač. Pšchetōž nad tym šo njeda dwēlowač, jo, šchtōž dyrbi tajke šmilne škutki kšhefšcijanam čžinicž, tōn dyrbi šam kšhefšcijan a wěrjazn byč. Šchtōž paš do Šhrystuša nje-wēri, tōn wěseče tež njebudže žanemu kšhefšcijanej taš pšchi-škileny, čžim njenje Šhrystušeš šamemu, šo jecho dla lačžnym šmilnošč wopokaže. Prawočžinjenje dyrbi tu po tajkim předy byč hačž lubošč, dofelž ničto nje lubuje kšiba šo by bohobojašny a pobožny byl, a dofelž lubošč ničoho bohobojašneho nješčžini, ale jenož wēra šama. Ale šo njebychmy šo jebali a šo na wopacžnu wēru špuščeželi, Bōh tōn šnjes žada, šo bychmy lubowali a wēru šjawnje wopokašali. Pšchetōž wēra njeje tajka wēž, kotraž tu worwa leži, ale hōžžekuli je wona we wutrobje žiwa, tam dyrbi šo tež jejna mōž wopokašač. Šdžez to nješčžini, tam je jeje kšwalba wopacžna a šnicžomna. Š tym paš šo wopokaže, hdyž plody lačžnwašch, šo šo čžlowiška wutroba, wupješnjena š trošchtom a wēštnym dowěrjenjom na bōjšku huadu a lubošč, hnuje, šo je tež pšhecžniwo bližšchemu dobročžiwu, pšhecželny, čžicheje myšle, sežerplivy, ničoho njehidži ani jemu nješawidži, ale kōždemu rad škuži a, hdyž je nišne, pomha š čželom a š dušchu.

Wilošeče pšchicžina potajkim je wēra. Pšchetōž hdyž šo wutroba bōjškeje mišoseče dohlada, kaš je mōžno, šo dyrbjaška potom škupa byč? Bjes dwēla dyrbi wēšte byč, šo šo Bōh tōn šnjes nad nješ šmili. Tehodla na žaunych pjenješach njewišy, ale je š bližšchego wužitku trjeba. Derje wē, šo došč žmēje, felto tež wudawa. Pšchetōž jeje Bōh, kotremuž šo dowēri, ju njewopuščēži.

IV.

Lutherowa přenja šhula.

Šo je šhula dobry šrēdf, duchowne a čželne šbože w žiwjenju špēchowač, to wschitžny wēny. Wošebje šo nětko we wōjnje wo tym pšhešwēdečžim, a wēseče nam pšchichod tule wērnoseč žišeče rašnišeho pokaže. Šižo Lutherowy nan bē šo š nješ pšhe-čžičežal a sežešchete tehodla šwojeho Marcžina šahe a pilnje do šhule. My wschaš š našchimi džēčžimi tež taš čžinimy; šakoš a pšhešwēdečenje, šo je šhula trēbna, štaj dozpišoj, šo šmy š nješ sproščženi. Našche šhulške wobštejnoseče šu tež tehodla nadrobuje šradowane. Šajke paš tehdy šnježachu, hdyž Luther do šhule šhodžešche, je šlēdowazešho šhonimy.

Šo štaj Lutherowaj šarschēš šwojeho přenjonarodženešho do šhule škaloj, bēšche tehdy a šo hišcheče džēška kaš něšchto wurjadne wuwbēhuje. Njewēmy, hačž štaj tež se šwōžimaj druhimaj šynomaj taš čžinišoj, pšchetōž šakoš, kiž by jeju š temu nišowaš, njebē, a šhule ša hōščki bēchu š žyła nješuwata wēž. Šaž w šraelškim ludu, taš mēšchtaš w tamnym čžožu šarschēš pšchibšusch-noseč, džēčži šamoj woczahnyč. Šonaj š nimiš ke mšchi šhodžešchtaš, a žyrkeš jim ša wocž, wušchi a myšl we wobrašach w Bōžim domje, w šhodach š šwōžatym mēštnam, w nabožnych hrach, w powjedancžkach wo šwōžatych a w jich powostankach wjele šajimawešho poškežēšche. Šo wschitko je Luther tež w Mansfeldže wobfēdžbowač wobš.

W Mansfeldže bēšche paš tež wšche tešho šhula, w kotrejž mnišchojo wučžachu. Wlašy Marcžin bu do nješe šlanš, haš druhdy čželneje šlaboseče abo hubjenešho wjedra dla nošchēny. Čžož žiwjenja šwojemu šarschēmu towaršchēš Demlereš šabyl njeje, šo je jecho, tešho šlabeho hōščka, na šwožimaj šwōžnyšmaj ramjenjomaj „wjazn hačž junkrōčž do šhule a je šhule nošyl.“ W nješ wuknješche wōtčženašch, wēru a kašnje, š temu krotke šhē-luški ša rōčžne čžožy. Šeno šklowa šo wuknušchu, wukladžene bohūžel žane njebu. Šōdla bu tež w čžitanju, pišjanju, ličženju

a w špocžatkach lačžanšchete rēče rošwucžowane. Žyrkeš paš hōščkata najbōle šwoje dla do šhule pšchija. Š nich šebi potom tajkich wušwoli, kotšž mōžachu jej w Bōžej mšchi na mēseče niš-čžēše wōšady se špēwanjom škužicž. Pšchihotowanje hōščow ša nēkaške powašanje jej hašle na druhim mēštnje štešēšche. Lutherowemu nanēš paš na přēnim. Šōn bē šebi pšhedewšal, šhyna pšhes šhulu š wšchšchēš duchowneš šdželanosečž domješč. Lačžanš-ka rēčž dyrbješche wobēmaj škužicž, špēwanju w žyrkwi a študowanjju na uniwērsicže.

Šeje dla mēšēšche Marcžin w šhuli wjele wutracž. Šišeče we wšžofich lētach špomina, kaš šu jecho š žušnyš šlowami a njewužitnymiš prašchēnjemiš čžiwilowali, šo wučžerjo nješku šhmani byli rošwucžowacž, škerje paš š hōščami wobfhadžēčž kaž wobwješcherjo š paduchami a čžož šabicž, taš šo šhulerjo dwazēčži lēš trjebaju, předy hačž mōža lačžanšchēžim w mšchach naložēčž. W šebi šam přwjedra, šo je ras ša jene dopoščuje pšatnacže krotčž w šhuli njewinowaty šchwifany, dofelž njeje šklowa wjedžal, kiž hišcheče wuknyš njebē.

Dofelž šo š nim taš derje domach kaž w šhuli krotče wob-fhadžēšche, bē šastrōžany a bojašny. Šusto je pošdžičeho powjedal, šo je š druhimiš mansfeldškimiš hōščkami junu hodowny wječžor na wokolnych wšach šhērlušche wo Šesubdžēčžatku špēwal. Šako naš jedyn bur špēwacž šhšchēšche, powjedra, pšchidže won a wrašēšche šo š hrubymiš šlowami, hdyž šmy, a džēšche: Šdže seže, wy hōščžiška? a pšchinječe š dobom něšotre košbašy šobu, kiž čžyšche nam dačž. Ale my šo pšhed jecho šlowami jara štrō-žichnyš, taš šo roščēšchachnyš, hačž runje žaneje praweje pšchicžimy š temu njemēšchēmy. Našche wutrobny bēchu jeno taš bojašne wot wšchēdneho hroženja a šurawjenja, kiž my wbošy šhulerjo šōnle čžož wot wučžerja šhonichmy. Škōncžnje paš naš bur šažo wolašche, a my došchachnyš te šuški, kiž nam dari.

Šrubny wobfhad š hōščami jeno w tudowneš šhuli nje-šnješēšche, ale tež we wjele druhich, wošebje we wješnych žyrkwinskich. Šu šo wučžerjo nadešdžechu, kotšž bēchu předy w šhuli a potom w rjemješknistwje maš došč nawuški. Ničžo we šlowje a ničžo w rukomaj, šchtož by jich žiwšlo, šo prošchēš-štwiš š tym šminychu, šo buchu wučžerjo. Šubjena mšda jich tež tu š radoštnemu džēlu njewabješche. Nješhmanosečž we wučženju nahladnosečž podrhwāšche, pšchetōž wjele š nich hubjenje čžitachu a kōždu šadu šchivje a se šmyškami pišachu. Dofelž dobrých kniži a druhich wučžbných šrēdkow njemēšchachu, pyšachu š kru-šoseču a hruboseču něšchto dozpicž. Šowšchitkownje paš bē tehdomnišche šjawnje žiwjenje hrubišche porumjo nēčžišchemu, a pod nim tež šhula čžerpješche.

Ššwoju šhulu w Mansfeldže wukhodiwšchi bē šchthnacže-lētny Marcžin tola taš wjele nawušknyš, šo mōžschtaš šarschēš š nim špokojom byčž. Nětko dyrbješche š doma. Šo Magdeburka bu poššany; tam bē dobra, dalošo šnata šhula.

J. K.

Oberlin.

Šeho žiwjenje a škutkowanje w Šantjenjodole.

še wšchelakich žōrkow wučžerpaš

† Jan Bartlo.

(Pōšracžowanje.)

Dofelž paš bōšnyš po šawjedženju Štuberowešē čžitanki čžitanje derje špēchowašche, a dofelž widžachu, šo mōžachu maš džē-čži po něšotrych mēšžach we wšchēch mōžnych knižach čžitacž, dha špodžiwachu šo jich šarschēš na tym wukžyšchnje, pšchidžechu a prošchachu, šo bychu tež po tych knižkach rošwucženje doštal.

Stuber jim to rady dowoli; duž buchu ja njedželke dny a ja dołhe slyśle wjeczory wěste hodžiny k wučerjenju wotrosczenych postajene, w kotrychž nanowjo, haj džedojo a wscho se swojimi džeczimi na pschemo czitacz wufnychu.

Tak njeje něšto hižo teho dla ujednaczone abo schodne, dokelž je nowe.

Tola pak nješmemy žebi myšlic, jo hu wschitzy Kamjenjodoleczenjo tajke wješele na žanžnym wufnjenju a na wufnjenju swojich džeczi měli; ně, najwjetšchi džel žwarjesche jich pschezo hiščeže na to a hanjesche a wufnchowawšche kóždu Stuberowu dobru radu a prajachu jemu hušto do woczow, so jim wufnyč a mudrišchi byč trjeba njeje, pschetož jich stari tež nicžo widželi a wóhli nježu, a hu tola živi byli.

Tajka jich pschecziwnosč wopokasa žo wožebje, jako žo Stuber wo natwarjenje noweje schule staracz poča. Runjež běšče žo jemu po wulkej prózy radžiko, žyke drjewo k tej žamej darmo dostacz, dha njemóžesche ludžazeje njewólnošče dla tola nicžo hacž nekajtu nakhwilnu hětu natwaricž.

Pšchi wschēm tym pak jeho jahorjenosč ja sbože a lěpsche jeho wboheje wožady njewólowny a nicžo njemóžesche jeho lubosč k njej pošlabicž. Wožebje s Božeho městna prózowawšche žo wón se wschej wozu a k njej žo ponižowazej džeczazej rěču, ju k pošnaczu wscheho teho sboža pschijesč, kotrehož móže lud Boži dželomny byč, a pokajowawšche jej te pucze k dozpiczu tuteho sboža; tež pschewědčowawšche wón ju, so budže pschi wschej khudobnosčzi w swontownych wobstejnoscach tón wschekomóžny Bóh tych, kiž jeho šwěru pytaju a ja dopjelnjowanjom jeho wole se wschej wozu steja, šakitowacz a žohnowacz. Potom pschijesče jich k wopominanju teje wyžozy wažneje wučžby wo wujednanju, so móžemy žo psches hnadu žwjateho ducha s nowa narodžicž, a so dychimy žo wodacža hrěchow a wumóženja dla jenož na Jesom Šhrysta žameho spusčecž.

Žo schěščlětnej dželawosčzi w Kamjenjodole bu Stuber do hermanskeho městacžla Bar polowanu, ale hižo ja schtyri lěta wróczi žo jažo do Waldbacha, njedžiwajo na wotradžowanje a wufnchowowanje někotrych swojich pscheczelow, kotřiž te podložki jeho kschěščijanskeje lubosče, kiž jeho k wuměnenju dobreje měšččaniskeje fary s tajkej čělnej a duchownej džiwini, kaž Waldbach běšče, čžerjesche, šapschijecž njemóžachu.

Jako běšče nětk s nowa žydom lět na sbožu swojeho šadla twarił a we nich swoju wutrobnje lubowanu mandželsku psches čžaknu žnijerč žhubil, kaž žam na jeje wopomnik staji, njewjedžo, wot kotreho šačucža je hlubje šapschijaty, hacž wot hološče, so je ju šhubil, abo wot džaka, so je ju wobžedžal, — a jako bē lědom šapocžal te plody swojeje njewustawazeje prózy žnjecž, bu wón na šarške městno pschi žyrwi žwjateho Domascha w Strašburgu powołany. Wschelakich wažnych pschiczinow dla pschija wón to žame, běšče pak wo to we wulkej starosčzi, so by jeho luby Kamjenjodol s nowa do prjedawšchich šrudnych wobstejnoscžow njesapadnył. Tež šlubi wón swojim wožadnym, so čže jim po móžnosčzi dobrego šararja ja swojeho potomnika wobstaracz. Ša tajkim šlědžo, dopomni žo na O b e r l i n a, kotrehož kschěščijansku šmyšlenosč a wutrobnu jahorjenosč, kaž je horka špomnjene, hižo šnajesche. A tajke dopomnjenje ja Boži poršt špóšnawšchi, poda žo wón hušdom na pucž k njemu, so by jemu to městno pošlicžil a jeho wo pschijecže teho žameho prošyl.

* * *

O b e r l i n bydesche w malej štwicžzy pod třechu, tšif šhodny wyžofo. Přenje, šštož Stuberaj, do istny šastupiwšchi, do woczow padže, bē wušte w jonym kucžiku stejaze ložo s papjerjanyimi šawěščkami. To by žo derje ja Kamjenjodol hodžiko, pomyšli žebi a pschijstupi k ložu, w kotrymž Oberlin runje ležesche, dokelž

jeho suby bolachu. Wón žortowawšche s nim dla jednorosče jeho šawěščkow a žykeho bydlenja.

„Alle praježe wschaf mi tola“, džesche wón, potom jako běšče žo po žykej štwicžzy roshladał, „ššto dha je to do želesneje poštwicžki, kiž wušte wawšeho blida wižy?“ — „To je moja kucheit“, wotmolwi Oberlin. „Ja s wjetšcha kóždy džei pola swojeju staršcheju jēm, a wonaj dataj mi potom po wjecžeri kruč khlěba žobu dom. Tón položju wokolo wožnich do poštwicžki, pschijšypnu šcipku šele, linu wodu horje a staju swoju lampu, pschi kotrež studuju, špodny. Wokolo jednacžich poščnu potom hlódnny byč, duž jēm swoju poštwku, kotraž mi lěpje šschodži, hacž najšhšochčžishe šljanje.“

Stuber khwalesche jeho ja šbožowneho tajšče špokojneje wutrobny dla a wobkručzi jemu, so žebi runje tajšeho muža naležnje pyta. Ša to šjewi jemu šamyšł swojeho wopyta.

Oberlina šwjesheli tuto Stuberowe dowěrjenje a pošlicženje. Dokelž pak běšče hižo te nšpomnjene pošne předarštwu na žo wšaf, dha nočžyšche fary we Waldbachu přjedy pschijecž, hacž by s tamneho šastojnstwa poščezeny njebyl, wušte teho tež niž přjedy, doniž njebychu wschitzy kandidatojo, kotřiž mějachu přjedy njeho prawo na šastaranje, tu fary šanjechali.

Woboje pschijedže bórny na čžiste, přenje psches to, so žo jedyn druhi kandidat žam wot žo wo to pošnopředarške městno šamolwjesche, druge psches to, so wo Waldbach, hžžez bēchu došhody jara šnadne, ničto njerodžesche.

Kamijnodol njemějesche tež woprawdže, kaž žmy widželi, jako pošo ja dželawosč dušchowpastyrja nicžo šajimaze, khliba-li ja tajšeho muža, kiž we jednorosčzi swojeje wutrobny to pošžadnje poššesche, ja Šhrystuža wschitko druge šanjechacz a s woczow štajicž. Tajki muž běšče Oberlin. Wón pschewodžesche po wjele horžych proštwach, so by luby Bóh swoje žohnowanje na njeho a na jeho nastupjomnu wožadu wuliwacz čžyl, swojeho noweho pschecžela w Božim mjenje do Kamjenitneho Doka a bu tam po dostatym defreče 30. mēřza 1767 w swojim žydom a dwazetym lěče ja šararja poštajeny.

(Šschichodnje dale.)

Šhěrlušche na šwjate dny

ja šjatowu a domjazu nutrosčž.

Ša njedželu Žubilate. Šawodny šhěrlušč 3, 1—4 abo s džiwanjom na 52. intonaziju 156. 318, 1—3. 7. Wěra 831, 5. 6. Šlowny šhěrlušč 412. 443, 1—3. 6. 547. 567. 613. Šest Jan. 16, 16—23. Šo hamj. 3, 11. 413, 15. 567. 8. 11. 12. 711, 5. 6. 13. 837.

Ša njedželu Šantate. Šawodny šh. 317. 641 (po šloku 108). Wěra 855. Šlowny šh. 127. 157. 452. Šest Jan. 16, 5—15. Šo hanjen 1, 9. 157, 3. 600, 3. 618, 4. Š dospěwanju 126. 139.

Lutherowe šlowa.

21.

Wěra je tak wožebna, so wschitko dobre ščžini, šštož na čžlowjeku je.

22.

Wěra je klucž k šwjatemu pižmu.

23.

Šdy byčmy prawje wěřili, byčmy hižo šbožni byli a w njebježach.

J. K.

Nakhwilny zamolwity redaktor: K. A. Fiedler.

Čiščef a nakladnik: M. Smolef.